

BESTUURSVERSLAG 2025

SAMENWERKENDE MARITIEME FONDSEN

Stichting Ondersteuningsfonds NISS

Admiraal van Kinsbergenfonds

Stichting Helden der Zee-Fonds Dorus Rijkers

Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van

's Lands Zeedienst

Directie der Oostersche Handel en Reederijen

Prins Hendrik Stichting sedert 1874

Het Groninger Museum ontving een bijdrage voor een tentoonstelling over Bas Jan Ader. Het is in 2025 vijftig jaar geleden dat Bas Jan Ader met een piepklein zeilbootje van Cape Cod aan de Amerikaanse oostkust naar Nederland vertrok. De reis was onderdeel van zijn project *In Search of the Miraculous*, dat in het Groninger Museum met een solotentoonstelling zou worden voltooid. Hij verdween echter op zee, één van de meest spraakmakende mysteries uit de moderne kunstgeschiedenis. Op welke plek zou hij verdwenen zijn? Stel dat het bootje nú zou vertrekken uit Amerika, waar zou het dan uitkomen?

Inhoud

Samenwerkende Maritieme Fondsen	4
Overzicht van de gesubsidieerde projecten 2025	12
Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's Lands Zeedienst	14
Directie der Oostersche Handel en Reederijen	24
Admiraal van Kinsbergenfonds	32
Stichting Ondersteuningsfonds NISS	38
Prins Hendrik Stichting <i>sedert 1874</i>	44
Stichting Helden der Zee-Fonds Dorus Rijkers	48

**SAMENWERKENDE
MARITIEME
FONDSEN**

Voorwoord

Namens de voorzitter van de Samenwerkende Maritieme Fondsen Roemer Boogaard

Dit bestuursverslag geeft een overzicht van de gezamenlijke activiteiten van de maritieme fondsen in 2025. Daarnaast wordt per fonds een beknopte toelichting gegeven op specifieke accenten en ontwikkelingen binnen de afzonderlijke fondsen.

De zes maritieme fondsen treden sinds enkele jaren steeds nadrukkelijker gezamenlijk naar buiten onder de naam Samenwerkende Maritieme Fondsen (SMF). Deze samenwerking krijgt niet alleen vorm in de externe profilering, maar ook in de interne organisatie en besluitvorming. Het voorliggende verslag is het eerste gezamenlijke bestuursverslag en markeert daarmee een belangrijke stap in de verdere professionalisering van de samenwerking. Tegelijkertijd blijven de fondsen, vanuit hun historische achtergrond en eigen doelstellingen, waarde hechten aan hun individuele identiteit. Om die reden wordt in dit verslag ook aandacht besteed aan fonds-specifieke activiteiten en prioriteiten.

Algemeen

In 2025 kwamen de voorzitters van de SMF driemaal bijeen. De vergadering in januari betrof een uitgestelde bijeenkomst uit 2024. De voorjaarsvergadering vond plaats in mei en de najaarsvergadering eind november. Tijdens deze overleggen worden zowel bestuurlijke als inhoudelijke thema's besproken die de afzonderlijke fondsen overstijgen. Hierbij gaat het onder meer om het lidmaatschap van de brancheorganisatie FIN (Fondsen in Nederland), strategische vraagstukken rondom vermogensbeheer en de behandeling van subsidieaanvragen die buiten het mandaat van de commissies vallen.

Het voorzitterschap van de SMF rouleert volgens een driejaarlijks schema. De afgelopen periode werd deze rol vervuld door de voorzitter van het Vaderlandsch Fonds (VF). Hij werd in 2023 voor drie jaar benoemd waarmee zijn termijn formeel eind 2026 zou eindigen.

In onderling overleg is besloten deze termijn te verlengen met drie jaar tot eind 2029. Zijn derde termijn bij het VF eindigt in 2030. Deze keuze draagt bij aan continuïteit in een fase waarin de samenwerking verder wordt geïntensiveerd.

In 2025 nam de voorzitter van het Koninklijk College Zeemanshoop (KCZ) deel aan de vergaderingen. De stichting onderzoekt haar toekomstige positionering en governance-structuur en zoekt daarbij actief de afstemming met de maritieme fondsen.

Een belangrijk strategisch thema in 2025 was de ontwikkeling van een gezamenlijke beleggingsstrategie en de harmonisatie van de vermogensportefeuilles. Dit traject werd geïnitieerd en uitgevoerd door de gezamenlijke penningmeesters van de fondsen, met uitzondering van de Prins Hendrik Stichting (PHS), die beschikt over een eigen, historisch gegroeide vermogensbeheerstructuur. Het project heeft geleid tot een gezamenlijk beleggingsstatuut en een uniform format voor financieel beleid en reglement. Hiermee is een belangrijke stap gezet richting verdere professionalisering, transparantie en onderlinge vergelijkbaarheid.

Subsidies

Sinds enkele jaren werken de maritieme fondsen met twee commissies, te weten de Commissie Maritieme Historie (CMH) en de Commissie Maritieme Educatie en Innovatie (CMEI). De commissies zijn samengesteld uit bestuursleden met specifieke kennis (maritieme historie of educatie en innovatie) uit de verschillende fondsen. Daarnaast bestaan de commissies uit een of meer 'leken-leden', bestuursleden die zonder kennis van zaken een aanvraag bekijken en de adviezen lezen. Het doel van de commissies is het beoordelen en toekennen van aanvragen. De beide commissies hebben een jaarbudget en hebben het mandaat om subsidieaanvragen tot €25.000 te beoordelen en toe te kennen. Deze werkwijze versnelt de afhandeling van de aanvragen, terwijl in principe toch ieder fonds erbij betrokken is. Voor het secretariaat werkt het efficiënt en ook naar buiten toe is het veel duidelijker nu er één afzender is.

Commissie Maritieme Historie

In 2025 heeft de commissie 28 aanvragen op het terrein van maritieme historie beoordeeld. Er werden 18 aanvragen toegekend, 1 werd aangehouden en 9 aanvragen werden afgewezen. Een van de aanvragen was buiten het mandaat van €25.000. Deze aanvraag werd met een positief advies gehonoreerd door het Vaderlandsch Fonds en de Directie der Oostersche Handel en Reederijen (DOHR).

Dit jaar waren er opvallend veel aanvragen in vergelijking met voorgaande jaren. Het budget bedroeg €99.000. In september was het budget grotendeels uitgeput. In overleg met de diverse besturen werd het budget met ruim 20% opgehoogd, zodat ook de aanvragen in het laatste kwartaal van 2025 een eerlijke kans op subsidie hadden. Er werd uiteindelijk in totaal €110.000 toegekend aan uiteenlopende projecten.

Musea

Een aantal musea deed een aanvraag voor de inrichting van een tentoonstelling. Het Scheepvaartmuseum opende eind 2025 een tentoonstelling waarbij het waterschip centraal staat. Waterschepen voeren eeuwenlang op de Zuiderzee en brachten levende vis naar de markten in Amsterdam. Het Maritiem Museum Rotterdam ontwikkelde een tentoonstelling over maritieme vrouwen. Zij kregen subsidie voor de randprogrammering, publieksoverdracht en educatie.

Het Groninger Museum ontving een bijdrage voor een tentoonstelling over Bas Jan Ader.

Het Maritiem Museum Zeeland ontwikkelt met steun van de SMF een publieksportal over het vergane VOC-schip 't Vliegend Hert, waarbij de achterliggende databronnen via Linked Open Data gekoppeld worden met behulp van AI.

Ook was er een kleine bijdrage voor een kunstproject van Kenneth Geurts over de geschiedenis van de West-Indische Compagnie, onder de titel Flow of Capital, in het West-Indisch Huis in Amsterdam.

Digitalisering

Op het gebied van digitalisering werd een project van de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland (NMGN) gesteund. Het project nadert zijn eindfase en er is behoefte aan een duurzame en interoperabele manier om de teksten op te slaan voor de lange termijn. Door het verbeteren van de online interface kan de NMGN beter integreren in het Netwerk Maritieme Bronnen (NMB). Het project Atlas of Mutual Heritage ontving een bijdrage voor het digitaliseren van 395 afbeeldingen uit elf verschillende collecties om toe te voegen aan de database.

De Universiteit van Amsterdam kreeg subsidie voor het digitaliseren van een artikel uit de bundel Amsterdam Diaries Project, namelijk 'De unieke dagboeken van een onbekende binnenvaartschipper' door Laura van Hasselt.

De Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis vroeg een bijdrage voor digitalisering en het verbeteren van de vindbaarheid van afzonderlijke artikelen in de *Mededelingen van de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis* (1961-1981) en het *Tijdschrift voor Zeegeschiedenis* (1962-heden). Deze artikelen zijn vanaf de vroege zomer van 2026 via de Universiteitsbibliotheek Leiden digitaal beschikbaar en via bijvoorbeeld Google Scholar ook vindbaar.

Stichting Zeepost ontving subsidie om de digitale kennis van de redactie te verbeteren en promotie op meerdere platforms in te zetten. Het eerder door de SMF gesubsidieerde proefschrift van Cecile Bosman kreeg een bijdrage voor een open-access publicatie in het Engels met de titel *Dutch Marine Painting*.

Publicaties

Er waren diverse aanvragen voor publicaties van onder andere de Linschoten-Vereeniging (*Bestemming Suriname*), Amsterdam University Press (*Papieren Krijgsmacht*) en voor de uitgave van het Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis 43, getiteld *Women and Ports*.

Onderzoek

Het Rotterdam Centre of Modern Maritime History (RCMMH) ontving subsidie voor een onderzoeksverblijf van een promovendus aan het Kings College in Londen. Fellow Pieter Zhao zal een deel van zijn onderzoek naar de historische en hedendaagse rol van niet-militaire en irreguliere actoren in maritieme veiligheid daar uitvoeren.

Stichting Nederlands Stoommachinemuseum kreeg financiële ondersteuning voor de inhuur van een junior conservator, die aan de hand van archief- en literatuuronderzoek een nieuwe storylijn voor het museum gaat opzetten, waardoor de erfgoedcollectie van het museum breder toegankelijk wordt.

Monumenten

De Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen kon rekenen op een bijdrage voor het realiseren van het monument Veteranen voor Vrede en Veiligheid. Abel Tasman, Vereniging van Oud-Leerlingen van de Zeevaartscholen Delfzijl en Groningen kreeg een bijdrage voor het aanvullen van de bestaande plaquette ter nagedachtenis aan de oorlogsslachtoffers.

Commissie Maritieme Educatie en Innovatie

De Commissie Maritieme Educatie en Innovatie (CMEI) ging in 2025 aan de slag. Er werden 8 aanvragen beoordeeld, waarvan er 5 werden toegekend en 3 werden afgewezen. Het budget bedroeg €100.000 waarvan uiteindelijk €77.000 werd besteed. Bij deze aanvragen gaat het doorgaans om hogere subsidiebedragen.

De Delftse studentenvereniging Stichting William Froude deed tweemaal een beroep op de fondsen. Eenmaal voor de grote reis, die tweejaarlijks wordt gemaakt, dit keer naar Azië en eenmaal voor de meerdaagse reis, die jaarlijks wordt gemaakt binnen Europa. De Enkhuizer Zeevaatschool deed een aanvraag voor een nieuw te ontwikkelen cursus vaardigheden aan dek.

De Erasmus Universiteit Modern Maritime Economics kreeg een bijdrage voor het schrijven van een nieuw internationaal lesboek over maritieme economie, ter vervanging van het klassieke leerboek van Martin Stopford (laatste versie is uit 2013). Het moet een nieuw, modern lesboek worden, waarmee studenten de kennis en vaardigheden krijgen overgedragen die een moderne maritieme professional nodig heeft.

De Hogeschool Rotterdam werd gesubsidieerd voor de aanschaf van een zogenaamde lascobot (las-robot).

Grote en meerjarenprojecten

Behalve de projecten die door de twee commissies zijn beoordeeld, is een aantal aanvragen boven het mandaat ingediend. Deze worden in alle besturen individueel besproken. In een aantal gevallen staat het VF namens de SMF garant voor het gehele bedrag en dragen de andere fondsen naar draagkracht en/of relevantie (passend bij de doelstellingen van het fonds) bij.

Voor de redders van de Reddingsbrigade Nederland (RBN) en van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) werd een nieuwe subsidieperiode van drie jaar toegezegd. De meerjarenaanvraag van de Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam is opnieuw toegekend. De Universiteit van Amsterdam kan met financiële ondersteuning de historische transformaties van Kattenburg en in het bijzonder het marineterrein in kaart brengen.

Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis deed een grote aanvraag (€160.000) voor de digitalisering van het VOC-archief. Dit project is nationaal en internationaal van belang. Het VF heeft besloten het grootste deel van dit project te financieren, het Admiraal van Kinsbergenfonds (AvK) en de Directie der Oostersche Handel en Reederijen (DOHR) dragen bescheiden bij, alles onder de vlag van de SMF.

Op initiatief van het Vaderlandsch Fonds zijn NH Stenden en Hogeschool Rotterdam een project gestart voor het aanstellen van een parttime

maritieme lector, gefinancierd door de maritieme fondsen. De aanvraag betreft specifiek de financiering van onderzoeksactiviteiten van de aan te stellen lectoren. Aangezien het gaat om aanzienlijke bedragen voor een periode van vijf jaar, werd de CMEI gevraagd een onafhankelijk advies uit te brengen. Na een positief advies heeft het VF het voortouw genomen en heeft zich uit naam van de SMF garant gesteld voor het gevraagde bedrag. In 2025 besloten vijf van de zes fondsen dit initiatief de komende vijf jaar te ondersteunen. De subsidie voor NH Stenden bedraagt totaal €375.000 (2025-2029) en voor de Hogeschool Rotterdam €400.000 (2025-2029).

Het Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg subsidie voor het opruimen en opnieuw op de kaart zetten van het museum in Den Helder (€25.000). Het gevraagde bedrag was boven het mandaat van de CMH, zodat de aanvraag naar de verschillende besturen werd gestuurd. Vijf van de zes fondsen droegen bij aan dit project.

Vermogensbeheer

Op het gebied van vermogensbeheer is in 2025 een belangrijke professionaliseringsslag gemaakt. De fondsen hebben gezamenlijk gewerkt aan:

- de ontwikkeling en harmonisatie van financieel beleid en reglementen
- het vaststellen van een gezamenlijke beleggingsstrategie
- het verbeteren van inzicht in en monitoring van vermogensontwikkeling

Deze stappen dragen bij aan een robuustere financiële basis en vergroten de bestuurlijke slagkracht van de fondsen op de lange termijn.

Amsterdam, 1 juni 2026

Overzicht van de gesubsidieerde projecten 2025

Commissie Maritieme Educatie en Innovatie

SMF 25.02	CMEI
SMF 25.07	CMEI
SMF 25.09	CMEI
SMF 25.23	CMEI
SMF 25.38	CMEI
TOTAAL	

Commissie Maritieme Historie

SMF 25.04	CMH
SMF 25.08	CMH
SMF 25.11	CMH
SMF 25.14	CMH
SMF 25.15	CMH
SMF 25.16	CMH
SMF 25.19	CMH
SMF 25.20	CMH
SMF 25.22	CMH
SMF 25.29	CMH
SMF 25.31	CMH
SMF 25.33	CMH
SMF 25.36	CMH
SMF 25.37	CMH
SMF 25.39	CMH
SMF 25.43	CMH
SMF 25.44	CMH
SMF 25.45	CMH
TOTAAL	

€

Stichting William Froude- de grote reis	4.500
Enkhuizer Zeevaartschool - vaardigheden aan dek	10.000
Stichting William Froude - meerdaagse buitenlandse excursie	5.000
Erasmus Universiteit Rotterdam - publicatie Modern Maritime Economics	20.000
Hogeschool Rotterdam - lascobots in scheepsproductie	37.500
	77.000
Huygens Ing -KNAW - nieuwe maritieme geschiedenis van Nederland online	25.000
Groninger Museum - tentoonstelling over Bas Jan Ader	5.000
Universiteit van Amsterdam - digitalisering Schippersdagboek	750
Linschoten Vereeniging - publicatie <i>Bestemming Suriname</i>	1.250
Stichting Zeepost - Wind Assist, een internationale digitale versie van de nieuwsbrief	2.500
Atlas of Mutual Heritage - Geïllustreerde reizen	10.000
AUP - publicatie <i>Dutch Marine Paintings</i>	4.000
<i>Tijdschrift voor Zeegeschiedenis</i> - digitaliseren en indexeren van het tijdschrift	5.400
Stichting Maritiem Museum Zeeland - publieksportal 't Vliegend hert	10.000
Maritiem Museum Rotterdam - tentoonstelling Maritieme Vrouwen	12.000
Oud leerlingen vereniging Delfzijl Abel Tasman - vervangen plaquette	1.000
Stichting Nederlands Stoommuseum - aanstellen junior conservator	15.000
Het Scheepvaartmuseum - tentoonstelling Waterschip	5.000
Kenneth Geurts - publicatie Flows of Capital	2.200
Stichting Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis - publicatie <i>Women and Ports</i>	2.500
Veteranen begraafplaats Loenen	2.000
Rotterdam Centre of Modern Maritime History (RCMMH) International Fellowship	5.000
AUP Press - publicatie <i>Papieren Krijgsmacht</i>	1.500
	110.100

Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's-Lands Zeedienst

Voorwoord

Namens de voorzitter van Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's Lands Zeedienst Roemer Boogaard

Met genoegen presenteer ik u het bestuursverslag 2025 van het Vaderlandsch Fonds. Het afgelopen jaar stond in het teken van continuïteit, samenwerking en enkele belangrijke bijdragen op het gebied van de maritieme educatie en van maritiem historisch onderzoek.

Binnen het bestuur namen wij afscheid van Dries van der Laan, die zich gedurende dertien jaar met grote zorgvuldigheid en betrokkenheid voor het fonds heeft ingezet als thesaurier. Wij zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd. Tegelijkertijd mochten wij Jaap Schlette verwelkomen als nieuw bestuurslid en thesaurier. Ondanks beperkte inzetbaarheid van onze ambtelijk secretaris Annette Schneemann, wegens ziekte, heeft zij met ondersteuning van Kyra Andriese de werkzaamheden van het fonds doorgang laten vinden. Wij zijn haar hier dankbaar voor en vooral verheugd dat Annette goed is hersteld.

In 2025 heeft het Vaderlandsch Fonds opnieuw een groot aantal projecten ondersteund op het gebied van maritieme historie, educatie en innovatie. Opvallend was de groei van het aantal omvangrijke en meerjarige aanvragen. Het fonds heeft daarbij nadrukkelijk gekozen voor projecten die bijdragen aan structurele kennisopbouw en het versterken van de maritieme infrastructuur in Nederland. De ondersteuning van lectoraten aan NH Stenden en Hogeschool Rotterdam vormt daarvan een goed voorbeeld. Daarnaast konden ook museale, wetenschappelijke en digitaliseringsprojecten rekenen op substantiële bijdragen van het fonds. Ook de samenwerking tussen de maritieme fondsen aangesloten bij het SMF heeft zich verder ontwikkeld. Op het gebied van vermogensbeheer is in 2025 besloten de beleggingen van de aangesloten fondsen onder te brengen bij ABN AMRO, op basis van een gezamenlijk mandaat. Hiermee wordt niet alleen efficiëntie bereikt, maar ook de onderlinge samenwerking en afstemming verder versterkt.

Het bestuur constateert tegelijkertijd dat de maritieme kennis- en opleidingsstructuur in Nederland onder druk staat. Tijdens het ter perse gaan van dit bestuursverslag werd bekend dat de maritieme opleidingen aan de Hogeschool van Amsterdam met ingang van 2026 zullen worden beëindigd. Hiermee komt definitief een einde aan het maritiem onderwijs in Amsterdam, ooit de basis van Het Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's Lands Zeedienst. De Kweekschool voor de Zeevaart in Amsterdam was de eerste maritieme opleiding in de wereld opgericht in 1783, na bijna 250 jaar komt daar nu een einde aan.

Financieel gezien ontwikkelde het fonds zich in 2025 positief, ondanks de aanzienlijke stijging van de verstrekte subsidies. Dat biedt vertrouwen voor de toekomst en stelt ons in staat ook de komende jaren betekenisvolle initiatieven binnen de maritieme sector te blijven ondersteunen.

Namens het bestuur dank ik alle commissieleden, adviseurs, samenwerkingspartners en aanvragers voor hun inzet en betrokkenheid. Het is bemoedigend te zien hoeveel mensen en organisaties zich met overtuiging blijven inzetten voor het maritieme erfgoed en de maritieme toekomst van Nederland.

Bestuur 2025

In 2025 vergaderde de commissarissen van het fonds vier keer, waarvan een keer digitaal. De vergaderingen vonden plaats op de Schippersgracht. Doordat de ambtelijk secretaris, Annette Schneemann wegens ziekte een groot deel van het jaar afwezig was, is besloten het jaardiner met de honorairs in 2025 niet te laten plaatsvinden en uit te stellen tot 2026.

In het voorjaar heeft Dries van der Laan na 13 jaar afscheid genomen als thesaurier van het Vaderlandsch Fonds. Dries is opgevolgd door Jaap Schlette, die penningmeester van het NISS is geweest.

Samenstelling bestuur

Roemer Boogaard - voorzitter

Annette de Wit - vicevoorzitter

Alco Weeke - secretaris

Dries van der Laan - thesaurier tot 12 mei

Frederik Laumans - thesaurier

Jaap Schlette - thesaurier vanaf 12 mei

Anita van Dissel - commissaris

Hans Hopman - commissaris

Annette Schneemann - ambtelijk secretaris

Kyra Andriese - ambtelijke secretaris a.i.

Schippersgracht

Het secretariaat bevindt zich op de Schippersgracht 9. Op dit adres is ook het secretariaat van de andere maritieme fondsen gevestigd. Het kantoor maakt deel uit van de VVE Schippersgracht 8-9. Het contact met de andere VVE-leden is plezierig.

Door de afwezigheid van Annette Schneemann is het kantoor in 2025 minder gebruikt voor vergaderingen en bijeenkomsten uit de maritieme sector.

VOK 2025

Voor het Klein Rapport van de Vereeniging Oud-Kwekelingen(VOK) in februari hield een van de leden van het VOK een interessante lezing over de berging van de Russische kernonderzeeër Koersk in 2002 waar hij als berger bij betrokken was. Op 13 december was de voorzitter van het fonds aanwezig bij de traditionele kranslegging bij het monument op het Marine Etablissement.

Kunstcollectie

Het Vaderlandsch Fonds heeft het grootste gedeelte van zijn collectie in museaal beheer ondergebracht bij Het Scheepvaartmuseum. De plicht van Het Scheepvaartmuseum om de collectie verantwoord te beheren is geregeld en vastgelegd in de Erfgoedwet. In 2025 zijn er geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de kunstcollectie.

Toegekende subsidies 2025

Vicevoorzitter Annette de Wit en commissaris Anita van Dissel maken deel uit van de Commissie Maritieme Historie. Zij schreven voor een aantal van de aanvragen de adviezen. De bijdrage van het VF aan deze commissie bedroeg in 2025 €56.125.

Secretaris Alco Weeke en commissaris Hans Hopman maken als adviseur deel uit van de Commissie Maritieme Educatie en innovatie. Thesaurier Frederik Laumans maakt als leek deel uit van de commissie en stelt als 'leek' vragen over de projecten. Dit leidde soms tot interessante en verhelderende discussies. De bijdrage van het VF aan deze commissie bedroeg in 2025 €38.500.

Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11. Een aantal projecten betrof een subsidieaanvraag boven €25.000. Deze projecten zijn na een positief advies van de desbetreffende commissie besproken in het VF.

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut. Het VF besloot €7.500 bij te dragen aan de gevraagde €33.000. Het Scheepvaartmuseum kreeg €20.000 voor de tentoonstelling Oceanista, over de invloed van de maritieme wereld op de mode. Het VF financierde €18.500 voor een aanvraag van de Universiteit van Amsterdam voor het in kaart brengen van de historische transformaties van Kattenburg en dan specifiek van het marine-etablisement in de vorm van een open access digitale atlas.

Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis is gestart met het verwerken van een unieke bronnenserie uit de VOC-archieven. Op basis van de lijsten van scheepsbewegingen zal de maritieme handel in de vroegmoderne Indische Oceaan gereconstrueerd kunnen worden. De scheepsbewegingen worden in een enorme dataset systematisch in kaart worden gebracht.

Dat maakt nader onderzoek naar de intra-Aziatische handel mogelijk. Voor dit omvangrijke project is €160.000 gevraagd. Het VF subsidieerde het grootste deel van het gevraagde bedrag, namelijk €149.000.

Het initiatief van het Vaderlandsch Fonds om de maritieme opleidingsinstituten NH Stenden en Hogeschool Rotterdam te ondersteunen werd ook door de andere fondsen omarmd. De komende vijf jaar zijn er bij beide instituten lectoren aangesteld voor het borgen van kennis uit het maritiem praktijkonderzoek. Het Vaderlandsch Fonds heeft als initiatiefnemer voor dit project het grootste deel gefinancierd, namelijk €647.500. De totale omvang van het project bedraagt van €775.000. Het betreft hier een bijdrage voor vijf jaar. De subsidie wordt met een aantal andere fondsen gedragen. De meerjarensubsidie voor de KNRM en de RBN werd ook voor drie jaar verlengd.

Vermogensontwikkeling 2025

Over het verloop van het jaar 2025 heeft het vermogen van het Vaderlandsch Fonds zich positief ontwikkeld en bedroeg per 31 december 2025 €21.065.227. Aangezien het vermogen per ultimo 2024 €20.551.350 bedroeg, is dit een toename van €513.877.

Het vermogen is daarmee verder boven het voor inflatie (3,30% over 2025) gecorrigeerde stichtingsvermogen uitgegroeid en per ultimo 2025 bedroeg deze €17.728.127.

De bestedingsreserve is afgenomen. In 2025 bedroeg deze €1.914.783 dit was in 2024 €2.579.307. Deze afname wordt veroorzaakt door een flinke toename van de verstrekte subsidies (€1.035.625 in 2025 versus €490.764 in 2024) en een lager bruto beleggingsresultaat in 2025 (€1.035.873 in 2025 tegen €2.314.086 in 2024).

Inrichting vermogensbeheer

De verhouding tussen aandelen versus vastrentend was gedurende het jaar rond 60% versus 40% waarbij dient te worden opgemerkt dat in de categorie vastrentend de positie van Europese staatsobligaties en schatkistpapier is uitgebouwd.

2025 heeft in het teken gestaan van een eerst volledig boekjaar waarin het gehele belegd vermogen was ondergebracht bij ABN AMRO. Samen met andere fondsen binnen het SMF is een geconsolideerde positie bewerkstelligd waarbij er regelmatig onderling overleg is tussen de verschillende thesauriers en waarbij verdere afstemming is gerealiseerd om ABN AMRO te sturen overeenkomstig het Financieel Beleid & Reglement alsmede het Beleggingsstatuut. Het belegd vermogen is bij De Bank ondergebracht in een advies- en beheerportefeuille.

Renteontwikkelingen, hardnekkige inflatie en geopolitieke spanningen (zoals onrust in het Midden-Oosten en wispelturige beleid van Trump) zorgden voor flinke koersschommelingen. Toch was 2025 een positief beleggingsjaar. De Amerikaanse dollar verzwakte fors ten opzichte van de Euro maar dit had geen hele grote invloed op de portefeuille omdat de aandelenkoersen in de VS zeer sterk waren. De economie in de Eurozone groeide in 2025 met 1,5% terwijl de VS een groei van ongeveer 1,8% realiseerde. Ondanks een zwakke start in het eerste kwartaal zagen ongeveer 75% van de bedrijven hun winsten met dubbele cijfers stijgen. Dit, naast een ruimer monetair beleid aan beide kanten van de oceaan gedurende het jaar en optimisme over investeringen in de nieuwe technologieën van Kunstmatige Intelligentie zorgden voor optimisme op de beurzen. De obligatiemarkt profiteerde ook van een ruimer monetair beleid.

Uitgavenbeleid 2025

Het Vaderlandsch Fonds heeft in 2025 ca 5% van het belegd vermogen aan subsidies en organisatiekosten besteed. Dit is aanzienlijk hoger dan de gemiddelde 2,5% van de afgelopen jaren (1/3 traditioneel bestemd voor maritieme historie en 2/3 voor onderwijs). Ruim €1.000.000 is aan subsidies goedgekeurd. Hiervan is ca 65% toegekend aan langlopende lectoratenprojecten op de Hogeschool Rotterdam (€338.000) en NH Stenden (€309.000). De digitalisering van een deel van de VOC-archieven kon rekenen op een aanzienlijke bijdrage (€149.000). Daarnaast werden meerjarige subsidies voor de redders (KNRM en RBN) en voor de Stichting Fellowships opnieuw toegekend.

Voor de Commissie Maritieme Historie (CMH) en de Commissie Maritieme Educatie en Innovatie (CMEI) werd voor beiden €50.000 gereserveerd om met een mandaat tot €25.000 subsidies te kunnen toezeggen. Voor de Commissie Maritieme Historie was dit bedrag in 2025 te laag zodat in het najaar werd besloten het bedrag met 25% op te hogen. Naast de subsidies kende het fonds in 2025 de uitgavenpost ‘organisatiekosten’ van €51.552 betreffende de kosten van het secretariaat, de accountant alsmede de huisvestingskosten voor het pand aan de Schippersgracht. Een deel van de kosten voor het secretariaat wordt gedeeld met de andere maritieme fondsen omdat een belangrijk deel van de werkzaamheden van de secretaris de gezamenlijke maritieme fondsen betreft.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder ‘financiën’.

<https://www.vaderlandschfonds.nl/financien#financien>

De Universiteit van Amsterdam kan met financiële ondersteuning van de SMF de historische transformaties van Kattenburg en in het bijzonder het marineterrin in kaart brengen.

Afbeelding: A new map of the city of Amsterdam: most humbly inscrib'd to Iohn Hedworth Esqr, S. Parker sculpsit, Samuel Parker, 1720 - op de uitsnede is 's Lands Magazijn (het huidige Scheepvaartmuseum) en de werf te zien.

Het project loopt nu, een zevental studenten is bezig met het verzamelen van kaarten en verhalen, onder begeleiding vanuit de UvA door prof. Floribert Baudet en dr. Djoeke van Netten, en met hulp en coördinatie van Jules Schoonman van Allmaps, die uiteindelijk de online tool zal bouwen.

Directie der Oostersche Handel en Reederijen

Voorwoord

Namens de voorzitter van Directie der Oostersche Handel en Reederijen Anita van Dissel

De Oostzee is de laatste jaren verschoven van een rustige binnenzee en handelsroute naar een maritiem risicogebied. Met de toetreding van Finland en Zweden tot de NAVO zijn alle kuststaten, behalve Rusland en de enclave Kaliningrad, lid van het militaire bondgenootschap. Duitsland heeft bovendien een nieuw marinehoofdkwartier aan de Oostzee geopend om de regio beter te beschermen. Dit alles doet denken aan de commissie van kooplieden en reders, later Directie der Oostersche Handel en Reederijen (DOHR), die sinds 1689 de belangen van de scheepvaart en koophandel op het Oostzeegebied in oorlogstijd moest veiligstellen. De doelstellingen zijn in de loop der tijd gewijzigd. Vandaag de dag geeft de DOHR financiële ondersteuning aan het doen van nautisch historisch onderzoek, het toegankelijk maken van archieven en collecties, de uitgave van wetenschappelijke en publieksgerichte publicaties, tentoonstellingen en aankopen ter aanvulling van de collectie van Nederlandse erfgoedinstellingen, kunstuitingen met een nautisch karakter en ten slotte alle overige geschikt te bevinden activiteiten.

Hier volgt een weergave van de belangrijkste bezigheden en ontwikkelingen binnen de Stichting Fonds Directie der Oostersche Handel en Reederijen.

Historie

De Directie der Oostersche Handel en Reederijen (DOHR) richt zich specifiek op het bevorderen van de kennis onder wetenschappers en het brede publiek van de Nederlandse scheepvaart en handel, met bijzondere aandacht voor het Oostzeegebied.

De DOHR bestaat sinds 1689. Tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697) vormde een aantal Amsterdamse kooplieden en reders een commissie die tot doel had de scheepvaart en de koophandel op het

Oostzeegebied in oorlogstijd te beschermen. In 1717 is de commissie door de burgemeesters van Amsterdam geformaliseerd als een permanente Directie der Oostersche Handel en Reederijen. Vanaf midden negentiende eeuw zijn uit de inkomsten van het kapitaal ook andere doelen gesteund. De laatste jaren is sprake van een intensieve samenwerking met de andere maritieme fondsen.

Bestuur 2025

In 2025 hebben de directeuren twee keer met elkaar vergaderd. De voorjaarsvergadering vond plaats op de Schippersgracht. De najaarsvergadering werd gehouden in hotel The Grand, alwaar aansluitend de oud-directeuren werden ontvangen voor het jaardiner van het fonds. Tijdens het jaardiner verzorgde prof. dr. Louis H.J. Sicking een lezing getiteld 'De bijl van Sint-Olav. Noorse kerkschatten en Nederlandse schepen aan de vooravond van de Reformatie'. Louis Sicking studeerde en promoveerde aan de Universiteit Leiden. Zijn onderzoek betreft vooral het terrein van de maritieme en overzeese geschiedenis in de vroegmoderne tijd.

In de najaarsvergadering nam Rik Wolters afscheid van het bestuur. Hij was sinds 2016 penningmeester van het fonds. De DOHR is hem bijzonder dankbaar voor zijn onvermoeibare inzet voor een hechtere financiële samenwerking tussen de verschillende maritieme fondsen.

Dries van der Laan werd diezelfde vergadering benoemd tot penningmeester. Eerder was hij thesaurier bij het Vaderlandsch Fonds. In haar welkomstwoord refereerde de voorzitter aan zijn vader, die van 1990 tot 2008 ook directeur was van de DOHR, waarvan enkele jaren als voorzitter.

Samenstelling bestuur

A.M.C. (Anita) van Dissel - directeur-voorzitter

W.F.O. (Rik) Wolters - directeur-penningmeester (tot oktober 2025)

A.M.G. (Dries) van der Laan - directeur - penningmeester (vanaf oktober 2025)

I.G. (Ingrid) Dillo - directeur

N.A. (Nick) van de Griendt - directeur

J. (Jeroen) Meijer Timmerman Thijssen - directeur
V.J. (Volkert) Teding van Berkhout - directeur
A.N. (Annette) Schneemann-de Haas - ambtelijk secretaris
K. (Kyra) Andriese - ambtelijk secretaris (plaatsvervangend)

Toegekende subsidies 2025

Directeur Ingrid Dillo en voorzitter Anita van Dissel maken deel uit van de Commissie Maritieme Historie. Voor een aantal aanvragen schreven zij de adviezen. De bijdrage van de DOHR aan deze commissie bedroeg in 2025 €16.838.

Directeur Volkert Teding van Berkhout heeft zitting in de Commissie Educatie en Innovatie en stelt als 'leek' vragen over de projecten. Dit leidde soms tot interessante en verhelderende discussies. De bijdrage van de DOHR aan deze commissie bedroeg in 2025 €3.850. Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11.

Een aantal projecten betrof een subsidieaanvraag boven €25.000. Deze projecten zijn na een positief advies van de desbetreffende commissie besproken in de DOHR, die een bepaald bedrag ter beschikking kon stellen.

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut. De DOHR besloot €5.000 bij te dragen aan de gevraagde €33.000. Het Scheepvaartmuseum kreeg een bijdrage van €5.000 voor de tentoonstelling Oceanista, over de invloed van de maritieme wereld op de mode. De DOHR financierde €3.500 voor een aanvraag van de Universiteit van Amsterdam voor het in kaart brengen van de historische transformaties van Kattenburg en dan specifiek van het marine-etablissement in de vorm van een open access digitale atlas. Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis is gestart met het verwerken van een unieke bronnenserie uit de VOC-archieven. Op basis van de lijsten van scheepsbewegingen zal de

maritieme handel in de vroegmoderne Indische Oceaan gereconstrueerd kunnen worden. De scheepsbewegingen worden in een enorme dataset systematisch in kaart gebracht. Dat maakt nader onderzoek naar de intra-Aziatische handel mogelijk. Voor dit omvangrijke project is €160.000 gevraagd. De DOHR besloot €10.000 bij te dragen.

Behalve de maritiem-historisch subsidies heeft de DOHR subsidie verleend aan een initiatief van het Vaderlandsch Fonds om de maritieme opleidingsinstituten NH Stenden en Hogeschool Rotterdam te ondersteunen. De komende vijf jaar zijn er bij beide instituten lectoren aangesteld voor het borgen van kennis uit het maritiem praktijkonderzoek. Met het oog op de onderlinge samenwerking heeft de DOHR besloten om voor beide organisaties een meerjarensubsidie van €1.250 per jaar voor de duur van 5 jaar bij te dragen. De omvang van dit project bedraagt totaal €775.000 en het project loopt tot en met 2029. De subsidie wordt met een aantal andere fondsen gedragen. Stichting Fellowship het Scheepvaartmuseum deed een aanvraag voor het fellowshipprogramma 2026-2030. DOHR steunt dit initiatief al jaren. Ook deze aanvraag kon op een bijdrage rekenen, DOHR steunt het fellowshipprogramma met €2.400 per jaar voor 5 jaar.

Financiën

In 2025 heeft de DOHR samen met de andere fondsen de inrichting van de beleggingsportefeuille identiek ingericht en ondergebracht bij ABN AMRO. Een en ander werd vastgelegd in een Financieel Beleid en Reglement (per fonds) en een apart document waarin de beleggingsstrategie is vastgelegd. De overgang naar het nieuwe vermogensbeheer heeft in mei 2025 plaatsgevonden.

De uitgangspunten voor het vermogensbeheer zijn de volgende:

- Stichtingsvermogen in reële termen in stand houden: geen doel maar een middel om de uitkeringsdoelstelling ook op de lange termijn te kunnen realiseren.
- Korte termijn uitgaven garanderen door veilige beleggingen (cash flow matching) in de zogenaamde 'uitgavenpot'.

- Overige deel in discretionaire beheerportefeuille. In deze portefeuille wordt een vermogensontwikkeling nagestreefd gelijk aan inflatie plus een extra rendement van circa 2,5 - 3% t.b.v. de jaarlijkse uitgaven en kosten, oftewel 5% totaal rendement op de lange termijn bij gemiddeld 2% inflatie.

De inrichting van de beheerportefeuille is offensief, dat wil zeggen ongeveer 75% aandelen en 25% obligaties en liquide middelen. Het is aan de beheerder ABN AMRO om dit verder in te richten.

De inrichting van de 'uitgavenpot' is zeer defensief, dat wil zeggen liquide middelen en Nederlands (of gelijkwaardig) staatspapier met een looptijd gelijk aan de jaren waarin de uitgaven verwacht worden. Dit wordt in het penningmeestersoverleg besproken en besloten.

Vermogensontwikkeling 2025

Het vermogen van de DOHR heeft zich in 2025 positief ontwikkeld en bedroeg per 31 december 2025 €5.243.771. Dit is een toename van €200.739 ten opzichte van een jaar eerder. Dit is geheel te danken aan een positief beleggingsresultaat in het boekjaar, zowel in de periode voor de omzetting als daarna. Einde boekjaar was het belegde vermogen als volgt ingericht:

- Uitgavenpot: 0.9 mio
- Beheerportefeuille: 4.3 mio. De verdeling is als volgt:
  - 74% aandelen
  - 24% obligaties
  - 2% alternatieve beleggingen (goud)

Alles bij elkaar genomen geeft dit het volgende beeld: 62% van het vermogen is risicodragend belegd en 38% risico mijdend. Dit is geheel in lijn met het Financieel Beleid en Reglement.

De uitgavenpot van de DOHR is in vergelijking met de andere Samenwerkende Maritieme Fondsen relatief groot. Dit als tegenwicht tegen het offensieve tactische beleid van de nieuwe beheerder ABN AMRO (overweging aandelen en USA). Tevens biedt dit de ruimte om de komende jaren geen onttrekkingen uit de beheerportefeuille te doen voor doeluitgaven. De verwachting is dat dit pas na 2030 aan de orde zal komen.

Uitgavenbeleid 2025

In het Financieel Beleid en Reglement is vastgelegd dat per jaar gemiddeld 2,5% wordt onttrokken aan het vermogen voor subsidies en organisatiekosten. Het budget voor 2025 was €100.000. In 2025 werd €68.688 aan subsidies toegekend. De organisatiekosten bedroegen in 2025 €23.140. Een deel van de kosten van het secretariaat wordt gedeeld met de andere maritieme fondsen, omdat een groot deel van de werkzaamheden van de secretaris de gezamenlijke maritieme fondsen betreffen.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder ‘financiën’.

<https://www.directieohr.nl/financien#financien>

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut.

Admiraal van Kinsbergenfonds

Voorwoord

Namens de voorzitter van Stichting Admiraal van Kinsbergenfonds Pim Bedet

Het voeren van ‘den krijgh’ was voor de oprichter van ons fonds, Luitenant Admiraal Jan Hendrik van Kinsbergen, de kern van zijn bestaan. Hij leefde in een tijd die veel conflicten kende en heeft zich daar intensief mee bezig gehouden. Het afgelopen jaar was vol van kleine conflicten en grote oorlogen. In die zin niet anders dan meer dan 200 jaar geleden. Het werk van de Stichting Admiraal Van Kinsbergenfonds concentreert zich op het bevorderen van het aanzien van de zeevaart en al hetgeen met de zeevaart samenhangt. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan opleiding, innovatie in onderwijs, maritieme historie, keuze voor maritieme beroepen, het behoud en toegankelijk maken van maritiem erfgoed, innovatie in maritieme techniek en onderzoek in deze gebieden.

Dit bestuursverslag geeft een korte weergave van de activiteiten en de ontwikkelingen van het Admiraal van Kinsbergenfonds (AvK) in 2025. Het is de eerste keer in de geschiedenis van het fonds dat er een bestuursverslag verschijnt in deze vorm. Het past in de traditie van de Samenwerkende Maritieme Fondsen, waar AvK een van de zes fondsen is waaruit SMF bestaat. Het is mooi om te zien dat afgelopen twintig jaar steeds meer van de activiteiten van de zes fondsen onder de koepel van SMF plaatsvinden en dat er in de laatste jaren grote stappen zijn gezet op het gebied van de behandeling van aanvragen en op het gebied van financiën. Er zijn nu twee commissies te weten Commissie Maritieme Historie en Commissie Educatie en Innovatie die met mandaat van de zeven fondsen veel goed werk doen.

Historie

De Stichting Admiraal Van Kinsbergenfonds (de stichting) is de rechtsoptvolger van een afgezonderd deel van de nalatenschap van wijlen Z.E. Luitenant-admiraal Jhr. Jan Hendrik van Kinsbergen, Graaf van Doggersbank. Dit afgezonderde deel van zijn nalatenschap droeg hij bij

testament dd. 8 december 1811, aangevuld en gewijzigd bij testamenten van 30 december 1811 en 25 februari 1813, op aan de zorg van vijf van zijn vrienden met de opdracht het fonds 'te administreren met de meeste economie' en de revenuen te besteden 'in zijn geest'. In het testament is de mogelijkheid voorzien de bestemming van de gelden te wijzigen en is aan de administrateurs de uitsluitende bevoegdheid toegekend over alle onzekerheden en geschillen een beslissing te nemen.

Door zijn overlijden op 22 mei 1819 werd dit testament geëffectueerd. Het aldus ontstane fonds, onder bestuur van de Heeren Administrateurs van een gedeelte der nalatenschap van wijlen Z.E. Luitenant-admiraal Jhr Jan Hendrik van Kinsbergen, Graaf van Doggersbank, werd ter uitvoering van wettelijke voorschriften op 12 juli 1979 omgezet in de Stichting Admiraal Van Kinsbergenfonds.

Bestuur 2025

Het bestuur vergaderde in 2025 twee keer. De voorjaarsvergadering vond plaats in Den Haag. Aansluitend aan de vergadering vond het jaardiner met oud-Heeren Administrateurs en gasten van het bestuur plaats. Tijdens het diner was er een inleiding van Ronald Prud'homme over de correspondentie tussen Admiraal van Kinsbergen en Jean Deutz. Zijn voordracht was gebaseerd op een reeks nog niet eerder gepubliceerde brieven die via een oud- bestuurslid aan het Admiraal van Kinsbergenfonds werden overhandigd. De brieven worden uiteindelijk toegevoegd aan het archief van Admiraal van Kinsbergen in het Gemeente Archief in Den Haag.

De najaarsvergadering vond, volgens traditie plaats ten huize van een van de Heeren Administrateurs. Tijdens de najaarsvergadering wordt er gesproken over de opvolging van de voorzitter de heer Bedet, die in 2026 zal terugtreden. De voorzitter komt met een voorstel voor zijn opvolger.

Samenstelling bestuur

P. (Pim) Bedet - voorzitter

J. (Jeroen) van Hall - penningmeester

W. (Willem) Röell

K.J. (Kees-Jan) Mes

A. (Axel) Arnbak

A.N. (Annette) Schneemann - ambtelijk secretaris

Toegekende subsidies 2025

Het Admiraal van Kinsbergenfonds onderscheidt zich van de andere maritieme fondsen door ook aandacht te besteden aan het bevorderen en in stand houden van kunst en cultuur. Een deel van het beschikbare budget wordt besteed aan (kleine) grensverleggende projecten met grote impact of potentie voor de toekomst, waarin steun van de Admiraal onontbeerlijk is voor de totstandkoming in een kunst en cultuurwereld waar juist zulke projecten moeilijk kunnen ontstaan. In 2025 konden de volgende culturele projecten rekenen op steun van het fonds;

The North Sea Symphonic Orchestra, het Nederlands Jeugd Strijkorkest, de Internationale Masterclass Apeldoorn, de Operette Vereniging Veendam-Wildervanck, Stichting Music Bridges, het Dokwerk Saxofoon orkest, het Jeugdorkest Nederland.

Voor deze projecten werd totaal €17.500 subsidie verleend.

Voorzitter Pim Bedet maakt als 'leek' deel uit van deze Commissie Maritieme Historie. Als niet maritiem historicus kan hij de adviseurs leken- vragen stellen over de adviezen. Dit leidt regelmatig tot verrassende discussies. De bijdrage van het van Kinsbergenfonds (AvK) aan deze commissie bedroeg in 2025 €5.000. Een toelichting op de projecten staat op pagina 7-11.

De Commissie Maritieme Educatie en Innovatie(CMEI) beoordeelde 8 aanvragen, waarvan er 5 werden toegekend. De bijdrage van het Admiraal van Kinsbergenfonds aan deze commissie bedroeg in 2025 €3.800. Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11.

Een aantal projecten betrof een subsidieaanvraag boven €25.000. Deze projecten zijn na een positief advies van de desbetreffende commissie besproken in het van Kinsbergenfonds.

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut. Het fonds besloot €1.500 bij te dragen aan de gevraagde €33.000. Het fonds financierde €1.000 voor een aanvraag van de Universiteit van Amsterdam voor het in kaart brengen van de historische transformaties van Kattenburg en dan specifiek van het marine-etablissement in de vorm van een open-access digitale atlas. De meerjarenbijdrage aan de Reddingsbrigade Nederland (RBN) en de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) werd met drie jaar verlengd. AvK draagt €1.000 per jaar bij. Voor de aanvraag van de Stichting Fellowships van Het Scheepvaartmuseum werd een meerjarensubsidie van €1.000 per jaar voor een periode van vijf jaar toegekend.

Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis is gestart met het verwerken van een unieke bronnenserie uit de VOC-archieven. Voor dit omvangrijke project is €160.000 subsidie gevraagd dat grotendeels door het Vaderlandsch Fonds werd toegekend. AvK draagt €1.000 bij. De aanvraag van de Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum kon op steun rekenen van het Van Kinsbergenfonds. Er is €1.000 per jaar voor 5 jaar toegekend.

Financiën

In 2025 heeft AvK samen met de andere SMF -fondsen de beleggingsportefeuille vrijwel identiek ingericht en ondergebracht bij ABN AMRO. De beheerportefeuilles van de fondsen hebben hetzelfde mandaat op basis van het gezamenlijke geformuleerde beleggingsstatuut. De fondsen hebben daarnaast nog wel kleinere maatwerk adviesportefeuilles bestaande uit risicomijdende beleggingen ter afdekking van de specifieke korte termijn verplichtingen van het desbetreffende fonds.

Vermogensontwikkeling 2025

Over het verloop van het jaar 2025 heeft het vermogen van AvK zich positief ontwikkeld en bedroeg per 31 december 2025 €4.083.814.

Het beleggingsresultaat, na kosten, bedroeg €224.457 en voldeed hierbij ruimschoots aan de doelstelling van instandhouding van het vermogen na inflatie plus een gemiddeld extra rendement op de lange termijn van 2,5% ter dekking van de subsidies en overige lasten.

De bestedingsreserve is toegenomen. In 2025 bedroeg deze €256.976 dit was in 2024 €153.363. Het stichtingskapitaal wordt jaarlijks gecorrigeerd voor inflatie. Voor de inflatiecorrectie wordt gebruik gemaakt van de index 'CPI, alle huishoudens 2015'

Uitgavenbeleid 2025

In het Financieel Beleid en Reglement dat is opgesteld voor de fondsen is vastgelegd dat per jaar gemiddeld 2,5% wordt onttrokken aan het vermogen voor subsidies en organisatiekosten. Het budget voor 2025 was €91.548 en komt overeen met de doelstelling om gemiddeld 2,5% van het vermogen aan subsidies en kosten uit te keren. In 2025 werd €47.850 aan subsidies toegekend. De organisatiekosten bedroegen in 2025 €21.546. Een deel van de kosten van het secretariaat wordt gedeeld met de andere maritieme fondsen, omdat een groot deel van de werkzaamheden van de secretaris de gezamenlijke maritieme fondsen betreffen.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder 'financiën'.
<https://www.kinsbergenfonds.nl/financien#financien>

Stichting Ondersteuningsfonds NISS

Voorwoord

Namens de voorzitter van Stichting Ondersteuningsfonds NISS Rutger van Slobbe

Dit bestuursverslag geeft een korte weergave van de activiteiten en de ontwikkelingen van Stichting Ondersteuningsfonds NISS (NISS) in 2025. Het is de eerste keer in de geschiedenis van het fonds dat er een bestuursverslag verschijnt in deze vorm. Het past in de traditie van de Samenwerkende Maritieme Fondsen, waar het NISS ook deel van uit maakt.

Historie

Het NISS staat voor het voormalig Nationaal Instituut voor Scheepvaart en Scheepsbouw (NISS) dat tot 1978 in Rotterdam bestond als maritiem-technisch museum. De voorbereidingen voor een modern museum, dat midden jaren dertig ook de luchtvaart tot zijn aandachtsgebied maakte, startten in 1916. Het wordt gezien als de oprichting van het NISS. Een aantal vooraanstaande Rotterdamse reders en cargadoors, zoals Bernard Ruys (Rotterdamsche Lloyd), Willem Anton Engelbrecht (Wambersie & Zn), Willem Hudig (Hudig & Veder) en Anton Kröller (Wm. H. Müller & Co), zagen het belang om de actuele maritieme industrie te promoten in het onderwijs en bij het algemene publiek. Lang voordat innovatie een kernbegrip werd in de scheepvaart en scheepsbouw, opende het museum in 1919 haar deuren.

Eind jaren zeventig moest het gebouw waarin het NISS samen met het Maritiem Museum 'Prins Hendrik', het huidige Maritiem Museum Rotterdam, was gehuisvest, wijken voor de aanleg van de metrolijn naar Schiedam. Zowel het gebouw als de collectie werden verkocht aan de gemeente Rotterdam. De scheepsmodellen en schilderijen maken sindsdien deel uit van het Maritiem Museum Rotterdam en de opbrengst van gebouw en collectie werd het stichtingskapitaal van Stichting Ondersteuningsfonds NISS.

Bestuur 2025

Het bestuur van het NISS heeft in 2025 twee keer vergaderd in Rotterdam. De voorjaarsvergadering vond plaats bij het World Port Center, de najaarsvergadering werd gehouden in het Maritiem Museum Rotterdam en werd gecombineerd met een lunchbijeenkomst met oud NISS-bestuursleden. In 2025 vond er een bestuurswisseling plaats. Penningmeester Jaap Schlette nam afscheid en werd opgevolgd door Rik Wolters, die eerder penningmeester was bij het Vaderlandsch Fonds en de Directie der Oostersche Handel en Reederijen. Bas Bucher volgde Jaap Gelling op, Bas was eerder commissaris bij het Vaderlandsch Fonds. In de vergaderingen wordt onder andere gesproken over een mogelijke verregaande samenwerking met het Vaderlandsch Fonds. Er wordt in samenspraak met een notaris onderzocht welke juridische vorm voor beide fondsen de beste mogelijkheden biedt, waarbij de historie van de fondsen en de diverse tradities behouden blijven.

Samenstelling bestuur

R.P.M. (Rutger) van Slobbe - voorzitter

J. (Jaap) Schlette - penningmeester (tot oktober 2025)

J. (Jaap) Gelling - bestuurslid (tot oktober 2025)

F.R. (Frits) Loomer - bestuurslid

N. (Naomi) Van den Berg - bestuurslid

W.F.O. (Rik) Wolters - penningmeester (vanaf oktober 2025)

B. (Bas) Buchner - bestuurslid (vanaf oktober 2025)

A.N. (Annette) Schneemann - ambtelijk-secretaris

K. (Kyra) Andriese - ambtelijk secretaris a.i.

Toegekende subsidies 2025

Bestuurslid Frits Loomer maakt deel uit van de Commissie Maritieme Historie en schreef voor een aantal aanvragen een advies. De bijdrage van het NISS aan deze commissie bedroeg in 2025 €16.838.

Bestuurslid Jaap Gelling en zijn opvolger Bas Buchner en Naomi van den Berg maken als adviseur deel uit van de Commissie Educatie en Innovatie. De bijdrage van het NISS aan deze commissie bedroeg in 2025 €11.550. Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11.

Een aantal projecten betrof een subsidieaanvraag boven €25.000. Deze projecten zijn na een positief advies van de desbetreffende commissie besproken in het NISS, dat een bepaald bedrag ter beschikking kon stellen.

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut. Het NISS besloot €3.500 bij te dragen aan de gevraagde €33.000. Het NISS financierde met €2.500 een aanvraag van de Universiteit van Amsterdam voor het in kaart brengen van de historische transformaties van Kattenburg en dan specifiek van het marine-etablisement in de vorm van een open access digitale atlas. De meerjarenbijdrage aan de Reddingsbrigade Nederland (RBN) en de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) werd met drie jaar verlengd. Het NISS draagt €4.000 per jaar bij. Voor de aanvraag van de Stichting Fellowships het Scheepvaartmuseum werd een meerjarensubsidie van €5.000 per jaar voor een periode van vijf jaar toegekend.

Financiën

In 2025 heeft het NISS samen met de andere SMF fondsen de beleggingsportefeuille vrijwel identiek ingericht en ondergebracht bij ABN AMRO. De beheerportefeuilles van de fondsen hebben hetzelfde mandaat op basis van het gezamenlijke geformuleerde beleggingsstatuut. De fondsen hebben daarnaast nog wel kleinere maatwerk adviesportefeuilles bestaande uit risicomidende beleggingen ter afdekking van de specifieke korte termijn verplichtingen van het desbetreffende fonds.

In 2026 zal het NISS het bestaande beleidsplan uit 2020 actualiseren en uitbreiden. Het doel is het document om te vormen naar een 'Financieel Beleid en Reglement' en in lijn brengen met de andere fondsen.

Vermogensontwikkeling 2025

Over het verloop van het jaar 2025 heeft het eigen vermogen van het NISS zich positief ontwikkeld en bedroeg per 31 december 2025 €4.640.977. Het beleggingsresultaat, na kosten, bedroeg €344.190 (+7,8%) en voldeed hierbij ruimschoots aan de doelstelling van instandhouding van het vermogen na inflatie plus een extra rendement op de lange termijn van gemiddeld 2,5% ter dekking van de subsidies en overige lasten. Na organisatiekosten en de verstrekte subsidies steeg het vermogen €256.186.

De bestedingsreserve is afgenomen. In 2025 bedroeg deze €260.962, dit was in 2024 €2.013.499. Deze afname is het gevolg van het besluit van het bestuur om de inflatiecorrectie toe te passen op het stichtingskapitaal, hetgeen in lijn is met de doelstelling van het NISS, met terugwerkende kracht vanaf 2000. Vanaf 2026 zal het stichtingskapitaal jaarlijk gecorrigeerd worden voor inflatie. Het vermogen in koopkrachttermen in standhouden is niet het doel maar wel het middel om de subsidies ook op de lange termijn te kunnen waarborgen. Voor de inflatiecorrectie wordt gebruik gemaakt van de index 'CPI, alle huishoudens 2015'

Uitgavenbeleid 2025

Als richtlijn voor het vaststellen van het jaarlijkse budget voor subsidies en organisatiekosten geldt dat jaarlijks gemiddeld 2,5% van het vermogen kan worden onttrokken.

In 2025 werd €69.888 aan subsidies toegekend, hetgeen lager was dan het budget dat was vastgesteld op €90.000. De organisatiekosten bedroegen in 2025 €18.116. Een deel van de kosten van het secretariaat wordt gedeeld met de andere maritieme fondsen, omdat een groot deel van de werkzaamheden van de secretaris de gezamenlijke maritieme fondsen betreffen.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder 'financiën'.
<https://www.niss.nu/financien#financien>

Het Maritiem Museum Rotterdam ontwikkelde een tentoonstelling over maritieme vrouwen. Zij kregen subsidie voor de randprogrammering, publieksoverdracht en educatie.

Prins Hendrik Stichting sedert 1874

Voorwoord

Namens de voorzitter a.i. van Prins Hendrik Stichting sedert 1874 Hans Kool

De Prins Hendrik Stichting sedert 1874 komt voort uit de Vereniging de Prins Hendrik Stichting die in 1874 werd opgericht. De vereniging bekommerde zich over oud-zeelieden en hun naasten. De vereniging richtte onder andere in 1874 een tehuis voor oud-zeelieden in Egmond op. Het tehuis bestaat nog steeds maar is in 2003 verzelfstandigd en maakt nu onderdeel uit van de Zorgcirkel. In 2020 is besloten de vereniging om te zetten in een stichting. De nieuwe naam werd De Prins Hendrik Stichting sedert 1874. Het bestuur van de vereniging werd het bestuur van de stichting en de overige drie nog actieve leden werden benoemd in de Commissie voor Advies en Bijstand. Minimaal één keer per jaar dineert het bestuur met de Commissie en informeert hen over de activiteiten van de Stichting.

Bestuur 2025

Gedurende 2025 waren er twee formele bestuursvergaderingen en was er regelmatig informeel overleg.

Eind 2024 nam voorzitter Joost Lammerts afscheid. Er is nog geen opvolger gevonden. Gezien de goede banden met Stichting Nederlandse Zeevarende Centrale (Zeemanshuizen) wordt contact gezocht met het bestuur. De verwachting is dat er binnen het bestuur van de Zeemanshuizen wellicht een kandidaat-bestuurslid voor de Prins Hendrik Stichting gevonden wordt. Besloten wordt dat secretaris Hans Kool voorlopig de honneurs waarneemt als voorzitter.

Samenstelling bestuur

J.M. (Hans) Kool - secretaris, voorzitter a.i.

M.C. (Mathieu) Huyveneers - penningmeester

Toegekende subsidies 2025

De bijdrage van de Prins Hendrik Stichting aan de Commissie Maritieme Historie (CMH) bedroeg in 2025 €10.000.

De Commissie Maritieme Educatie en Innovatie (CMEI) beoordeelde 8 aanvragen, waarvan er 5 werden toegekend. De bijdrage van de Prins Hendrik Stichting aan deze commissie bedroeg in 2025 €10.000. Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11.

Een aantal projecten betrof een subsidieaanvraag boven €25.000. Deze projecten zijn na een positief advies van de desbetreffende commissie besproken in het bestuur van de Prins Hendrik Stichting.

Stichting Nationaal Reddingmuseum Dorus Rijkers in Den Helder kreeg een bijdrage voor het opfrissen en opnieuw op de kaart zetten van het museum en in het bijzonder het vernieuwen van de publieksbeleving in de vorm van de zogenaamde radiohut. Het fonds besloot €7.500 bij te dragen aan de gevraagde €33.000.

De meerjarenbijdrage aan de Reddingsbrigade Nederland (RBN) en de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) werd met drie jaar verlengd. De PHS draagt €5.000 per jaar bij. Voor de aanvraag van de Stichting Fellowships Het Scheepvaartmuseum werd een meerjaren-subsidie van €5.000 per jaar voor een periode van vijf jaar toegekend.

Het initiatief van het Vaderlandsch Fonds om de maritieme opleidingsinstituten NH Stenden en Hogeschool Rotterdam te ondersteunen werd ook door de Prins Hendrik Stichting omarmd. De komende vijf jaar zijn er bij beide instituten lectoren aangesteld voor het borgen van kennis uit het maritiem praktijkonderzoek. De Prins Hendrik Stichting draagt voor beide projecten €5.000 per jaar voor vijf jaar bij.

Naast de projecten die worden aangemeld bij de Samenwerkende Maritieme Fondsen subsidieert de Prins Hendrik Stichting een aantal projecten die rechtstreeks uit het netwerk van het bestuur komen. In voorgaande jaren werden de Zeemanshuizen gesteund. Vanwege de lange historische relatie met zorginstelling De Prins Hendrik in Egmond, kreeg de zorginstelling een bijdrage voor duurzame kerstverlichting. De stichting draagt €11.000 bij.

Het museum dat zich bevindt in deze zorginstelling, Museum Prins Hendrik de Zeevaarder wordt gerund door vrijwilligers. Het museum doet er alles aan om de collectie in goede conditie te houden. Het kreeg een bijdrage van €5.000 voor een nieuwe vitrine.

Overzee steunt de stichting op Bonaire zeelieden, vaak vissers. Er is een klein fonds in het leven geroepen om speciale zorg te bekostigen op het gebied van oog- en mondzorg en fysiotherapie.

Financiën

De Prins Hendrik Stichting maakt deel uit van de Samenwerkende Maritieme Fondsen maar voert een eigen financieel beleid. Zij maakt geen deel uit van de samenwerking die de andere vijf fondsen zijn aangegaan met ABN AMRO.

Vermogensontwikkeling 2025

Het vermogen heeft zich na de dip begin 2025 goed hersteld. Het vermogen is inmiddels gegroeid tot bijna €7.000.000. Het bestuur is zich bewust van het feit dat er sprake is van onderbesteding. In 2026 zal dit alle aandacht krijgen van het bestuur. De Stichting blijft zich richten op besteding van de gerealiseerde resultaten binnen haar doelstelling, met behoud van het vermogen.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder 'financiën'.
[https://www.deprinshendrikstichting.nl/
financien#financien](https://www.deprinshendrikstichting.nl/financien#financien)

Stichting Helden der Zee-Fonds Dorus Rijkers 2025

Voorwoord

Namens de voorzitter van Stichting Helden der Zee-Fonds Dorus Rijkers Dirk Stolp

Dit bestuursverslag geeft een korte weergave van de activiteiten en de ontwikkelingen van Stichting Helden der Zee-Fonds Dorus Rijkers (Dorus Rijkers Fonds) in 2025. Het fonds maakt onderdeel uit van de Samenwerkende Maritieme Fondsen. Het fonds heeft haar eigen secretariaat en is in dat opzicht afwijkend van de andere vijf fondsen.

Historie

Het Dorus Rijkers Fonds was voor de Tweede Wereldoorlog in Nederland een bekende organisatie met veel leden. Het geld voor de uitkeringen werd niet alleen door de contributies van de leden bijeengebracht. Er was ook een bekend revue-gezelschap dat het Dorus Rijkers Fonds actief ondersteunde en een gedeelte van zijn opbrengsten aan het Dorus Rijkers Fonds afstond. Ook waren er weldoeners, zoals de Amerikaan Carnegie, de stichter van het Vredespaleis in Den Haag. Het bestuur was maatschappelijk zeer actief en er werd een eigen tijdschrift, 'De Stormbal' uitgegeven. Na de oorlog groeide het Fonds verder uit, maar de maatschappelijke bekendheid verminderde. Er werd niet meer aan actie-ve fondsenwerving gedaan en het aantal leden nam zodanig af, dat op een gegeven moment besloten werd om de vereniging op te heffen en het Fonds te laten voortbestaan als stichting. De officiële naam daarvan luidt Stichting Helden der Zee - Fonds "Dorus Rijkers" en afgekort wordt de naam Dorus Rijkers Fonds gebruikt.

Tegenwoordig verleent het Dorus Rijkers Fonds steun aan nationale reddingsorganisaties en ontvangen gepensioneerde redders, die aan bepaalde criteria voldoen, jaarlijks een geldelijke uitkering en/of een kerstpakket

Bestuur 2025

Het bestuur van het Dorus Rijkers Fonds vergaderde in 2025 drie keer op verschillende locaties. In de najaarsvergadering nam voorzitter

Jelle Snoeks afscheid. Hij is opgevolgd door Dirk Stolp. In de najaarsvergadering zijn er twee nieuwe bestuursleden benoemd, Louis Kanters en Paul Verheul. In 2026 volgt een herverdeling van de taken onder de bestuursleden.

Samenstelling bestuur

J. (Jelle) Snoeks - voorzitter (tot 3 oktober 2025)

D.P. (Dirk) Stolp - penningmeester en voorzitter (vanaf 3 oktober 2025)

J. (Jaap) Willeumier - secretaris

A.A. (Louis) Kanters (vanaf 3 oktober 2025)*

V. (Vivian) van der Kuil - bestuurslid

P.W. (Paul) Verheul - bestuurslid (vanaf 3 oktober 2025)

V.J. (Vera) Vree- Mattner - bestuurslid

* Inmiddels is Louis Kanters penningmeester per 16 april 2026.

Toegekende subsidies 2025

De Commissie Maritieme Historie (CMH) heeft in 2025 28 aanvragen beoordeeld waarvan er 18 zijn toegekend. De bijdrage van het Dorus Rijkers Fonds aan deze commissie bedroeg in 2025 €4.000.

Een toelichting op de projecten staat op pagina 7-11.

De Commissie Maritieme Educatie en Innovatie (CMEI) beoordeelde 8 aanvragen, waarvan er 5 werden toegekend. De bijdrage van het Dorus Rijkers Fonds aan deze commissie bedroeg in 2025 €11.550. Een toelichting op de projecten die door beide commissies zijn beoordeeld, staat op pagina 7-11.

Naast de bijdrage aan de twee commissies subsidieerde het Dorus Rijkers Fonds diverse projecten, allen gerelateerd aan het reddingswezen in Nederland. Ten behoeve van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij werden projecten ondersteund.

Voor totaal €32.250 naast de betaling voor het nieuwe bemanningsverblijf voor KNRM-station Lauweroog van €125.000 en het KNRM Captain of Sales evenement van €25.000 die al in de jaarrekening van 2024 in de resultaten was opgenomen.

Daarnaast werden er nog uitkeringen gedaan en kerstpakketten verstrekt voor in totaal ruim €85.000. Reddingsbrigade Nederland werd ondersteund met een bedrag van ruim €12.000.

Samen met de andere maritieme fondsen werd de meerjarensubsidie aan de KNRM en de RBN verlengd met drie jaar. De bijdrage bedraagt €20.000 per jaar.

Vermogen 2025

De vermogensontwikkeling in 2025 was uitstekend ondanks de onrustige situatie in de wereld. Het stichtingskapitaal bedroeg eind 2025 €23.974.045. Aangezien het vermogen ultimo 2024 €22.788.300 bedroeg is dit een toename van €1.185.745.

Vermogensbeleid 2025

Op 1 mei 2025 is de verdergaande samenwerking op beleggingsgebied met de Samenwerkende Maritieme Fondsen geëffectueerd. Daarbij is de execution only portefeuille bij de mandaatportefeuille gevoegd en wordt de adviesportefeuille (=uitgavenpot) separaat gehouden met een hoogte van maximaal 15% van het totale vermogen, teneinde de verplichtingen voor de komende vijf jaar liquide te houden.

Uitgavenbeleid 2025

Ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het fonds in 2023 heeft het fonds zeer aanzienlijke donaties gedaan, als gevolg waarvan het vermogen toen is gedaald. Het bestuur heeft in verband daarmee besloten voor de komende jaren het jaarlijkse budget voor donaties en subsidies te beperken tot in principe de helft van het voordien gebruikelijke budget, met als doel het vermogen weer meer in de buurt van het jaarlijks voor inflatie gecorrigeerde stamvermogen te brengen. In 2025 werd €185.000 aan subsidies en donaties besteed.

Zie voor het jaarverslag 2025 de website onder 'financiën'.
<https://www.dorusrijkersfonds.nl/financien#financien>

**SAMENWERKENDE
MARITIEME
FONDSEN**

SAMENWERKENDE MARITIEME FONDSEN
Schippersgracht 9 1011 TS Amsterdam
secretariaat@samenwerkendemaritiemefondsen.nl
www.samenwerkendemaritiemefondsen.nl